

Vanhustyön erikoisammattitutkinto

Vanhustyön erikoisammattitutkinto

Vanhustyön erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa toimia vanhustyötä ohjaavien säädösten ja ohjeiden mukaan, osaa toimia tiimien ja ryhmien johdossa ja vastuuhenkilönä ja osaa koordinoita ja ohjata sekä tehdä moniammatillista yhteistyötä. Hän tietää, kuinka vanhustyötä kehitetään laadukkaasti, tavoitteellisesti, taloudellisesti ja kestävä kehityksen mukaisesti. Hän osaa toimia asiakaspalvelun eettisten periaatteiden mukaisesti ja kehittää sekä parantaa sitä sekä osaa toimia ammatillisissa verkostoissa sekä monikulttuurisessa työ- ja toimintaympäristössä. Tutkinnon suorittanut osaa toimia ikääntyneen terveyden ja toimintakyvyn mukaisesti, osaa arvioida asiakkaan palvelutarpeen ja laatia hänelle hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman, osaa tukea ikääntyneen fyysistä terveyttä, toimintakykyä, elämänhallintaa ja mielenterveyttä ja ohjata asiakasta apuvälineiden käytössä, ravitsemuksessa ja sosiaalisessa toiminnassa sekä tukea ikääntyneen omaishoitajaa ja lähiyhteisöä. Sairaana ikääntyneen hoitaminen -tutkinnon osan valinnut osaa auttaa ja tukea fyysisesti sairasta, mielenterveysongelmaista tai päihdeongelmaista ikääntyneitä, osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida hoitoa sekä ennalta ehkäistä sairauksia ja osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida ikääntyneen saattohoitoa. Muistioireisen ikääntyneen tukeminen eri toimintaympäristössä -tutkinnon osan valinnut osaa toimia säädösten, ohjelmien ja suositusten mukaisesti, osaa toimia muistiasiantuntijana työyhteisössään, osaa tukea muistisairaana vuorovaikutusta ja toimintakykyä ja osaa kehittää laadukkaita palveluita muiden asiantuntijoiden kanssa. Yrittäjänä vanhustyössä -tutkinnon osan valinnut osaa toimia säädösten mukaan, on perehtynyt liiketoimintasuunnitelman laatimiseen, tuntee suunnittelemansa yrityksen toimintaympäristön ja markkinat, osaa ottaa huomioon asiakkaiden vaatimukset ja odotukset ja osaa tehdä yritystoimintaan liittyvät laskelmat ja tietää yrityksen perustamistoimenpiteet.

Tutkinnon suorittaneet voivat työskennellä sosiaali- ja terveysalan vanhustyössä julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin toimintaympäristöissä avo- tai laitoshoidossa tai asumisyksiköissä.

Vanhustyön erikoisammattitutkinnon tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä "Opiskelijan terveydentilaa koskevat vaatimukset ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa".

Perusteen nimi	Vanhustyön erikoisammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-2640-2017
Koulutuskoodit	Vanhustyön erikoisammattitutkinto (477105)
Voimaantulo	01.01.2018

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	2
2.1. Vanhustyössä vastuuhenkilönä toimiminen, 50 osp (300204).	2
2.2. Asiakaspalveluverkostossa toimiminen, 50 osp (300205).	6
2.3. Ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen, 40 osp (300206).	11
2.4. Sairaana ikääntyneen ihmisen hoitaminen, 40 osp (300207).	18
2.5. Muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukeminen, 40 osp (300208).	24
2.6. Yrittäjänä toimiminen vanhustyössä, 40 osp (300209).	29
2.7. Kuolevan ihmisen hoitaminen, 40 osp (300210).	30

1. Tutkinnon muodostuminen

Vanhustyön erikoisammattitutkinto (180 osp) muodostuu pakollisesta tutkinnon osista (140 osp) ja valinnaisista tutkinnon osista (40 osp). Pakolliset tutkinnon osat ovat Vanhustyössä vastuuhenkilönä toimiminen (50 osp), Asiakaspalveluverkostossa toimiminen (50 osp) ja Ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen (40 osp). Valinnaiset tutkinnon osat ovat Sairaana ikääntyneen ihmisen hoitaminen (40 osp), Muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukeminen (40 osp), Yrittäjänä toimiminen vanhustyössä (40 osp) ja Kuolevan ihmisen hoitaminen (40 osp).

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 140 OSP
Vanhustyössä vastuuhenkilönä toimiminen, 50 osp, P
Asiakaspalveluverkostossa toimiminen, 50 osp, P
Ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen, 40 osp, P
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 40 OSP
Sairaana ikääntyneen ihmisen hoitaminen, 40 osp
Muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukeminen, 40 osp
Yrittäjänä toimiminen vanhustyössä, 40 osp
Kuolevan ihmisen hoitaminen, 40 osp

2. Tutkinnon osat

2.1. Vanhustyössä vastuuhenkilönä toimiminen, 50 osp (300204)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- noudattaa työssään vanhustyötä koskevia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita
- toimia tiimin johtajana tai ryhmän vastuuhenkilönä vanhustyössä
- arvioida vanhustyössä tarvittavaa ammattitaitoa
- toimia vanhustyöhön perehdyttäjänä ja ohjata opiskelijoita
- kehittää vanhustyön laatua
- noudattaa taloudellisen ja kestävä kehityksen periaatteita
- edistää työhyvinvointia vanhustyössä
- arvioida ja kehittää toimintaansa vanhustyön vastuuhenkilönä.

Arviointi

Opiskelija osaa noudattaa työssään vanhustyötä koskevia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii vanhustyöhön liittyvän keskeisen ja ajantasaisen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaisesti• toimii vanhustyötä ohjaavien kansallisten ja kansainvälisten asiakirjojen ja suositusten mukaisesti• toimii alueensa ja työyhteisönsä vanhustyön ohjeiden mukaisesti• toimii vastuualueellaan työturvallisuussäädösten mukaisesti• toimii vanhustyössä ammatillisesti huolehtien salassapitovelvollisuudesta• ehkäisee työpaikallaan asiantuntevasti turvallisuusriskejä• toimii ammatillisesti turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa• toimii asianmukaisesti yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevien ajantasaisten ja keskeisten säädösten mukaisesti• toimii asiantuntevasti omalla vastuualueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluorganisaatiossa.

Opiskelija osaa toimia tiimin johtajana tai ryhmän vastuuhenkilönä vanhustyössä.

Tiimin ja ryhmien johtaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa omalla vastuualueellaan asiantuntevasti tiimejä tai ryhmiä muuttuvissa tilanteissa• toimii työyhteisössä tasapuolisesti ottaen huomioon työntekijöiden erilaisuuden ja yksilöllisyyden• toimii omalta osaltaan työyhteisön turvallisuutta ja hyväksyvää ilmapiiriä rakentaen• puuttuu aktiivisesti työyhteisössä mahdollisesti havaitsemaansa kiusaamiseen, häirintään ja syrjintään• toimii aktiivisesti organisaation ja toimintayksikön strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi• kannustaa myönteisesti työyhteisön jäseniä tavoitteelliseen ja laadukkaaseen toimintaan.

Ryhmän vastuuhenkilönä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii vastuullisesti tiimin johtajana tai ryhmän vastuuhenkilönä• toimii esimiestehtävissä omalla vastuualueellaan tai vastuualueensa rajoissa• työskentelee sitoutuneesti ja vastuullisesti oman toimenkuvansa ja roolinsa mukaisesti• tekee toimenkuvassa määritellyissä rajoissa perusteltuja ja johdonmukaisia päätöksiä ja ratkaisuja• kantaa vastuun omista päätöksistään ja ratkaisuistaan• toimii muuttuvissa tilanteissa ammattimaisesti ja maltillisesti• toimii ryhmän vastuuhenkilönä ryhmädynamiikan periaatteiden mukaisesti• aktivoi innostaen ryhmän jäsenten erityisosaamisen työyhteisön käyttöön• hyödyntää rakentavasti palautteen antamisen ja kannustamisen menetelmiä omassa työssään• hyödyntää työssään tarvittaessa vertaistukea ja työnohjausta• edistää monipuolisesti omalla toiminnallaan työyhteisönsä hyvinvointia• arvioi realistisesti erilaiset työ- ja toimintakulttuuriset vaatimukset omalle työlleen• hyödyntää ammatillisesti kehityskeskusteluissa sovittuja tavoitteita omassa työyhteisössään.

Toiminnan ohjaaminen ja koordinoiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää työyhteisönsä vanhustyön sisällön ja henkilökuntaresurssit voimavaraletyisesti • arvioi työssään henkilöstösuunnittelun periaatteita huomioiden niiden merkityksen asiakasturvallisuuteen ja työhyvinvointiin • huolehtii työyhteisössään tasa-arvosuunnitelman mukaisesta toiminnasta • toimii yksilöiden ja työyhteisön osallisuutta, toimintaa ja vaikuttamismahdollisuuksia vahvistaen • edistää aktiivisesti elinikäistä oppimista työyhteisössään • arvioi mahdollisuuksien mukaan oman vastuualueensa keskeisten palvelujen toimivuutta • tuottaa omalla vastuualueellaan uusia vaihtoehtoisia ratkaisuja vanhustyöhön muuttuvissa tilanteissa • neuvottelee vuorovaikutteisesti eri osapuolten näkemyksiä ja oikeuksia kunnioittaen • koordinoi ja kehittää asiantuntemuksellaan vanhustyötä työyhteisön tavoitteiden mukaisesti • suhtautuu rakentavasti saamaansa palautteeseen arvioiden ja kehittäen aktiivisesti omaa toimintaansa.

Moniammatillinen yhteistyö	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii asiakaslähtöisesti vanhustyön moniammatillisessa yhteistyössä • toimii ammatillisesti yhteistyössä ikääntyneen ihmisen omaisten ja läheisten kanssa hyödyntäen heidän tietämystään • tuo osaltaan omaa asiantuntijuuttaan moniammatilliseen yhteistyöhön • hyödyntää moniammatillisuuden mahdollisuuksia yhteistyön tavoitteiden saavuttamiseksi • hyödyntää monipuolisesti ikääntyneiden ihmisten sekä heidän omaistensa ja läheistensä sekä eri asiantuntijoiden näkemyksiä yksilöllisissä vanhustyön palveluratkaisuissa • toimii yhteistyöverkostoissa edistäen kokonaisvaltaista vanhustyötä.

Opiskelija osaa arvioida vanhustyössä tarvittavaa ammattitaitoa.

Vanhustyössä tarvittavan osaamisen arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kartoittaa vanhustyössä tarvittavaa osaamista työyhteisössään • asemoi vanhustyön erikoisammattitutkinnon osaksi kansallista koulutus- ja tutkintorakennetta • hyödyntää vanhustyön erikoisammattitutkinnon mahdollistamaa osaamista työyhteisön osaamisen kehittämiseen • kehittää osaltaan vanhustyössä tarvittavaa osaamisen arviointia omassa työyhteisössään • tekee rakentavasti vertaisarviointia vanhustyön ammattitaidon osaamisesta työyhteisössään.

Opiskelija osaa toimia vanhustyöhön perehdyttäjänä ja ohjata opiskelijoita.

Perehdyttäminen ja ohjaaminen työyhteisössä	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee työyhteisön osaamisen kehittämistä yhdessä työntekijöiden kanssa• perehdyttää suunnitelmallisesti työntekijöitä ja opiskelijoita vanhustyöhön• ohjaa ja valvoo asianmukaisesti muiden suorittamia työtehtäviä• ohjaa motivoituneita kollegoita ja opiskelijoita vanhustyössä tarvittavan ammattitaidon hankkimisessa• arvioi työntekijöiden osaamista seuraamalla heidän työnsä laatua• antaa palautetta rakentavasti kollegoilleen ja opiskelijoille• työskentelee vastuullisesti vanhustyön ammattitaidon ohjaamisessa.

Opiskelija osaa kehittää vanhustyön laatua.

Vanhustyön laadun kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii asiantuntevasti valtakunnallisen ja alueellisen vanhustyön strategian mukaisesti• toimii asianmukaisesti työyksikkönsä laadunhallintasuunnitelman mukaisesti• toimii asiantuntevasti työyksikkönsä potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti• käyttää tarkoituksenmukaisesti laatutyöskentelyn käsitteitä• hyödyntää työssään erilaisia työyhteisössä sovitun palautejärjestelmiä• käyttää asiantuntevasti vanhustyön laadunarvioinnin seurantamittareita• raportoi mahdollisista vaaratapahtumista työyksikössä sovitulla tavalla• tunnistaa keskeisiä vanhustyön laadun kehittämistarpeita• edistää omalla toiminnallaan positiiviseen laadukulttuuriin sitoutumista työyhteisössään• osallistuu vanhustyön toiminnan kehittämiseen oman vastuualueensa mukaisesti• hyödyntää moniammatillisen työryhmän osaamista turvaten ikääntyneen ihmisen hyvinvoinnin• hyödyntää ajankohtaista tutkimustietoa oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämiseen• kehittää omaa toimintaansa työyksikön saaman palautteen mukaisesti.

Opiskelija osaa noudattaa taloudellisen ja kestävä kehityksen periaatteita.

Taloudellisen ja kestävä kehityksen mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• seuraa yhdessä esimiehensä kanssa vastuualueensa vanhustyön toteutumisen taloudellisuutta ja tuloksellisuutta• tekee toimintaa koskevia johtopäätöksiä erilaisten toimintaa kuvaavien tunnuslukujen perusteella• toimii eettisesti kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija osaa edistää työhyvinvointia vanhustyössä.

Työhyvinvoinnin edistäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ammatillisesti työyhteisönsä toiminta-ajatuksen mukaisesti• huolehtii omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan ylläpitäen terveellisiä elintapojaan sekä toiminta- ja työkykyään• huolehtii työergonomiastaan• huolehtii turvallisuussuunnitelman mukaisesti työyhteisönsä ensiapulaitosten ajantasaisuudesta• edistää omalla toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia ja työn iloa

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää toimintaansa vanhustyön vastuhenkilönä.

Oman toiminnan arvioiminen ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii vanhustyössä vastuhenkilönä mitoittaen työn oman työnsä tavoitteiden mukaan• tekee itsearviointia työskennellessään vastuhenkilönä vanhustyössä• toimii mahdollisessa kehityskeskustelussa sovittujen oman työn kehittämiseen liittyvien tavoitteiden suuntaisesti• arvioi omaa toimintaansa laatimalla oman työnsä kehittämissuunnitelman• osoittaa toiminnassaan hyvää työmoraalia.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla vanhustyön asiantuntijana sekä tiimin johtajana tai ryhmän vastuhenkilönä ikääntyneen ihmisen hoitotilanteissa sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan toimintaympäristöissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Asiakaspalveluverkostossa toimiminen, 50 osp (300205)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia vanhustyössä eettisiä periaatteita noudattaen
- toimia vanhustyön asiakaspalvelutilanteissa
- tukea ikääntyneen ihmisen omaishoitajaa ja lähiyhteisöä
- toimia vanhustyön yhteistyöverkostoissa
- toimia vanhustyön monikulttuurisissa toimintaympäristöissä
- kehittää omaa toimintaansa asiakaspalveluverkostoissa.

Arviointi

Opiskelija osaa toimia vanhustyössä eettisiä periaatteita noudattaen.

Eettisten periaatteiden ja arvojen mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää tarkoituksenmukaisesti ikääntyneen ihmisen hoidossa vakiintuneita käsitteitä, kuten vanhus, iäkäs, ikääntynyt ihminen ja vanhustyö• edistää omalla toiminnallaan myönteistä kuvaa vanhustyöstä yhteiskunnassa ja työyhteisössä• toimii vanhustyötä ohjaavien eettisten periaatteiden mukaisesti• edistää ammatillisesti ikääntyneen ihmisen itsemääräämisoikeutta• kunnioittaa ikääntyneen ihmisen koskemattomuutta• edistää ikääntyneiden ihmisten tasa-arvoista ja oikeudenmukaista kohtaamista ja kohtelua asiakaspalvelutilanteissa• kehittää moniammatillisesti työyhteisössään asiakaspalveluun liittyviä eettisiä näkökohtia• ohjaa tarvittaessa eettisissä kysymyksissä opiskelijoita, uusia työntekijöitä ja muita työyhteisön jäseniä.

Opiskelija osaa toimia vanhustyön asiakaspalvelutilanteissa.

Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen asiakaspalvelutilanteissa	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • palvelee ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa • toimii työssään toteuttaen ammatillista ja asiakaslähtöistä palvelutoimintaa • hoitaa palvelutilanteen sujuvasti suomen tai ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä • toimii asiakaspalvelutilanteissa ottaen huomioon mahdollisten ikääntymisestä johtuvien tiedollisten ja taidollisten muutosten sekä erilaisten tunteiden merkityksen • ottaa yksilöllisesti asiakaspalvelutilanteissa huomioon ikääntyneen ihmisen elämänhallintaan vaikuttavat tekijät, kuten erilaiset selviytymiskeinot ja puolustusmekanismit • hyödyntää tutkittua tietoa sekä viestinnästä että ohjaamisesta ikääntyneen ihmisen kohtaamisessa • toimii ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa ikääntyneen ihmisen hyvinvointia edistävällä tavalla • toimii empaattisesti ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä tunne-elämään liittyvissä asioissa • tulkitsee ammatillisesti ikääntyneen ihmisen sanatonta viestintää • käyttää tarvittaessa puhetta tukevia ja korvaavia kommunikoinnin välineitä • huolehtii tarvittaessa ikääntyneen ihmisen kommunikoinnin apuvä- lineiden toimivuudesta • käyttää tarvittaessa asianmukaisia tulkkipalveluja • huolehtii vastuullisesti ikääntyneiden ihmisten turvallisuudesta asiakaspalvelutilanteissa • puuttuu ammatillisesti havaitsemaansa epäeettiseen asiakaspalvelutoimintaan ja ikääntyneen ihmisen kaltoinkohteluun • kehittää eettisesti kestävää asiakaspalvelutoimintaa.

Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa ammatillisesti ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaisensa ja läheisensä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • kohtaa haasteellisesti käyttäytyvän ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaisensa ja läheisensä hallitsemalla ammattitaitoisesti omat tunteensa ja käyttäytymisensä • kohtaa ammatillisesti ikääntyneen päihteiden käyttäjän • kohtaa ammatillisesti mielenterveysasiakkaan • toimii asiantuntevasti ja vastuullisesti mahdollisessa hoitoonohjaustilanteessa • ohjaa tarpeen mukaan syrjäytymisvaarassa olevan ikääntyneen ihmisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen piiriin • varmistaa turvallisuussuunnitelman mukaisesti itsensä ja muiden henkilöiden turvallisuuden haasteellisissa tilanteissa.

Opiskelija osaa tukea ikääntyneen ihmisen omaishoitajaa ja lähiyhteisöä.

Omaishoitajan, läheisten ja lähiyhteisöjen tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee mahdollisen omaishoitajan kanssa aktiivisessa yhteistyössä ikääntyneen ihmisen hyvinvoinnin turvaamisessa• tukee yksilöllisesti omaishoitajan ja lähiyhteisön hyvinvointia ja jaksamista• antaa asiantuntevasti tietoa omaishoitajille suunnatuista palveluista, tukimuodoista ja vertaisryhmätoiminnasta• ohjaa tarvittaessa omaishoitajaa etuisuuksien hakemisessa.

Opiskelija osaa toimia vanhustyön yhteistyöverkostoissa.

Vanhustyön yhteistyöverkostoissa toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ammatillisissa yhteistyöverkostoissa aktiivisesti ja verkostotyön periaatteita noudattaen• toimii ammatillisesti vanhustyön yhteistyöverkostoissa julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa• hyödyntää monipuolisesti työssään verkostoyhteistyön kehittyviä menetelmiä ja neuvontapalveluja• ohjaa tarvittaessa omaishoitajia ja läheisiä osallistumaan verkostoyhteistyöhön• toimii työssään valtakunnallisten ja alueellisten vanhustyön verkostoitumisen kehittämislinjausten mukaisesti• hyödyntää moniammatillisen työryhmän verkosto-osaamista ikääntyneiden ihmisten hyvinvoinnin turvaamisessa• tukee toiminnallaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista ikääntyneen ihmisen yksilöllisyyttä huomioivaa verkostotyötä• edistää toiminnallaan verkoston avulla tehtävää toimintakykyä ylläpitävää vanhustyötä.

Vanhustyön yhteistyöverkoston kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tarkastelee monipuolisesti alueensa ikääntyneiden ihmisten tarpeita ja erilaisten asiakkuuksien asettamia vaatimuksia verkostoyhteistyölle• osallistuu tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen sektorin kanssa• arvioi omalla vastuualueellaan verkostoyhteistyön kehittämistarpeita ja -keinoja vanhustyössä.

Opiskelija osaa toimia vanhustyön monikulttuurisissa toimintaympäristöissä.

Monikulttuurisessa työyhteisössä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tiedostaa realistisesti oman arvonsa ja asenteensa kohdatessaan eri kulttuuritaustaltaan olevia ihmisiätoimii työssään erilaisia arvoja ja asenteita kunnioittaentoimii työssään tasa-arvoisesti ja puolueettomasti monikulttuurisissa toimintaympäristöissäkäyttää työssään tietoa eri uskonnoista ja kulttuureistatoimii eettisesti monikulttuurisessa työyhteisössäosallistuu aktiivisesti työyhteisön monikulttuurisen tietotaidon lisäämiseentukee ja ohjaa omalla vastuualueellaan eri kulttuuritaustoista ja työkuulttuureista tulleiden ihmisten sopeutumista työelämään.

Monikulttuurisessa toimintaympäristössä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">toimii Suomea koskevien kansainvälisten maahanmuuttajasopimusten mukaisestitoimii työssään kotouttamista koskevien säädösten ja ohjeiden mukaisestikohtaa ikäänntyneen ihmisen sekä hänen omaisensa ja läheisensä yksilöllisesti ottaen huomioon heidän kulttuurisen taustansa ja kielensäpuuttuu omassa työyhteisössään eri kulttuuritaustaisten ihmisten kohtaamisessa mahdollisesti tapahtuviin konflikteihinottaa ikäänntyneen ihmisen kulttuuritaustan huomioon valitessaan erilaisia tukitoimia hyödyntäen tarvittaessa monikulttuurisia verkostojatukee yksilöllisesti maahanmuuttajaa uusien tavoitteiden ja elämänsisältöjen löytämisessä.

Opiskelija osaa kehittää omaa toimintaansa asiakaspalveluverkostoissa.

Oman toiminnan kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">kehittää omia taitojaan kohdata ammatillisesti ikäänntynyt ihminen sekä hänen omaisensa ja läheisensä erilaisissa elämäntilanteissaasettaa saavutettavissa olevia kehittämistavoitteita verkostoosaamiselleenosoittaa toiminnassaan hyvää työmoraalia.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan asiakaspalveluverkostoissa ikäänntyneiden ihmisten asiakaspalvelutilanteissa, yhteistyöverkostoissa ja monikulttuurisissa työyhteisöissä ja toimintaympäristöissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen, 40 osp (300206)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- edistää ikääntyneen ihmisen terveyttä ja toimintakykyä
- toimia ikääntyneiden ihmisten palveluja ohjaavia säädöksiä ja ohjeita noudattaen
- arvioida ikääntyneen ihmisen palvelutarpeet
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida ikääntyneen ihmisen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman
- tukea ikääntyneen ihmisen fyysistä terveyttä ja toimintakykyä
- ohjata ikääntyntä ihmistä terveellisen ravitsemuksen toteuttamisessa
- tukea ja ohjata ikääntyntä ihmistä sosiaalisessa hyvinvoinnissa
- tukea ikääntyneen ihmisen elämänhallintaa ja mielenterveyttä
- tukea ikääntyntä ihmistä kognitiivisten toimintojen ylläpitämisessä
- tukea ikääntyneen ihmisen henkistä toimintakykyä
- tukea ikääntyneen ihmisen sukupuolisuutta
- arvioida ja kehittää omaa ammattitaitoaan ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukemisessa.

Arviointi

Opiskelija osaa edistää ikääntyneen ihmisen terveyttä ja toimintakykyä.

Terveyden edistäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii työssään ikääntyneiden ihmisten terveystavoitteiden mukaisesti• ottaa työssään huomioon fyysisten, psyykkisten, kognitiivisten ja sosiaalisten ikääntymismuutosten vaikutukset ikääntyneen ihmisen terveyteen• edistää toiminnallaan ikääntyneen ihmisen terveyttä yhteiskunnallisella, yhteisöllisellä, ympäristön, yksilön ja palveluiden tasolla• vahvistaa ammatillisesti ikääntyneen ihmisen omaa vastuutaan terveydestään• ehkäisee tavoitteellisesti ikääntyneen ihmisen terveyttä horjuttavia riskitekijöitä.

Toimintakyvyn edistäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa työssään huomioon fyysisten, psyykkisten, kognitiivisten ja sosiaalisten ikääntymismuutosten vaikutukset ikääntyneen ihmisen toimintakykyyn• edistää toiminnallaan ikääntyneen ihmisen toimintakykyä yhteiskunnallisella, yhteisöllisellä, ympäristön, yksilön ja palveluiden tasolla• vahvistaa ammatillisesti ikääntyneen ihmisen omaa vastuutaan toimintakyvystään• ehkäisee tavoitteellisesti ikääntyneen ihmisen toimintakykyä horjuttavia riskitekijöitä.

Opiskelija osaa toimia ikääntyneiden ihmisten palveluja ohjaavia säädöksiä ja ohjeita noudattaen.

Ikääntyneiden ihmisten palveluja koskevien säädösten ja ohjeiden mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa työssään huomioon ikääntymispolitiikan ajankohtaiset kansalliset linjaukset ja niiden vaikutukset vanhustalouteen • toimii työssään palveluja ohjaavien arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti • toimii vanhusväestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi laaditun suunnitelman mukaisesti • ottaa työssään huomioon työyhteisönsä paikkakunnan ikääntymispoliittisen strategian • tiedottaa tarvittaessa ikääntyneelle ihmiselle sekä hänen omaisilleen ja läheisilleen heidän oikeuksistaan • osallistuu omalla vastuualueellaan ikääntyneiden ihmisten voimavaroja tukevien palveluiden kehittämiseen • hyödyntää asiakaspalautteita osallistuessaan ikääntyneiden ihmisten palveluiden kehittämiseen • toimii yhteistyössä kolmannen sektorin, seurakunnan ja yksityisten palvelutuottajien kanssa ikääntyneen ihmisen toimintakyvyn tukemiseksi.

Opiskelija osaa arvioida ikääntyneen ihmisen palvelutarpeet.

Ikääntyneen ihmisen palvelutarpeiden arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu ikääntyneen ihmisen hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen ja tukitoimien tarpeen arviointiin yhteistyössä ikääntyneen ihmisen sekä tarvittaessa hänen omaistensa ja läheistensä kanssa • käyttää monipuolisesti luotettavia toimintakykymittareita ikääntyneen ihmisen palvelutarpeen määrittämisessä yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa • ottaa huomioon ammatillisesti sairauksien vaikutuksia ikääntyneiden ihmisten toimintakykyyn • arvioi apuvälineiden ja geronteknologian mahdollisen hyödyn ikääntyväälle ihmiselle • ohjaa ikääntyneitä ihmisiä sekä heidän omaisiaan ja läheisiään apuvälineiden ja geronteknologian turvalliseen käyttöön • ohjaa monipuolisesti ikääntyneitä ihmisiä hyödyntämään tietotekniikkaa ja teknologiaa.

Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida ikääntyneen ihmisen hoito- ja palveluja kuntoutussuunnitelman.

Hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman laatiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee, toteuttaa ja arvioi asiantuntevasti ikääntyneen ihmisen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman• tukee ikääntyneitä ihmisiä osallistumaan itseään koskevaan päätöksentekoon• toimii ikääntyneen ihmisen itsemääräämisoikeuden mukaisesti• arvioi kokonaisvaltaisesti ikääntyneen ihmisen terveystarpeiden ja kuntoutuksen tarpeita ja mahdollisuuksia• laatii yksilöllisen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman yhdessä ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä ja moniammatillisen työryhmän kanssa• toimii ikääntyneen ihmisen terveyttä ja toimintakykyä koskevissa valinnoissa asiakaslähtöisesti• hyödyntää moniammatillista osaamista hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman tekemisessä.

Hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman toteuttaminen ja arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee aktiivisessa vuorovaikutuksessa ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä kanssa• ohjaa ikääntyneitä ihmisiä tämän ymmärtämällä tavalla osallistumaan terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen• tukee ikääntyneen ihmisen toimintakykyä hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman mukaisesti hoito- ja palveluketjun eri vaiheissa• varmistaa omalla vastualueellaan ikääntyneelle ihmiselle yksilölliset ja asianmukaiset palvelut• tukee moniammatillisen yhteistyön jäsenenä ikääntyneen ihmisen kuntoutumista• arvioi tavoitteellisesti hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaa ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä sekä moniammatillisen työryhmän kanssa• käyttää asianmukaisesti sähköistä potilastietojärjestelmää työssään.

Opiskelija osaa tukea ikääntyneen ihmisen fyysistä terveyttä ja toimintakykyä.

Ikääntyneen ihmisen fyysisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• edistää ikääntyneen ihmisen terveyttä ja toimintakykyä terveellisessä ja turvallisessa ympäristössä• kannustaa ikääntyneitä ihmisiä toimimaan mahdollisimman itsenäisesti• tukee ja ohjaa motivoituneita ikääntyneen ihmisen itsenäistä ja aktiivista selviytymistä asuinympäristössään• tunnistaa omalla vastuualueellaan ikääntyneen ihmisen lähiympäristön esteettömyyden ja turvallisuuden esteet ja keinot niiden korjaamiseen• ehkäisee ennakoidusti ikääntyneen ihmisen kotitapaturmia, kuten kaatumisia tai palovammoja• kartoittaa suunnitelmallisesti ikääntyneen ihmisen apuväline- ja asunnon muutostyötarpeita sekä asumista helpottavien välineiden tarpeita• ohjaa kannustavasti ikääntyneitä ihmisiä apuvälineiden käytössä ja huollossa• ohjaa ikääntyneitä ihmisiä monipuolisesti heidän tarpeisiinsa kehitetyn teknologian, kuten asuinympäristön turvallisuutta parantavien hallintalaitteiden, käytössä.

Ikääntyneen ihmisen liikkuminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ikääntyneen ihmisen kuntoutumista edistävien ja toimintakykyä ylläpitävien periaatteiden mukaisesti• tukee innostaen ikääntyneitä ihmisiä säännölliseen päivittäiseen liikkumiseen ja erityisesti lihasvoiman ja tasapainon harjoittamiseen ja ylläpitämiseen• tukee ikääntyneitä ihmisiä mahdollisen liikuntasopimuksen tai liikuntasuunnitelman mukaisen liikkumisen toteuttamisessa• motivoi ja rohkaisee ikääntyneitä ihmisiä pitämään huolta omasta fyysisestä terveydestään ja hyvinvoinnistaan• ennakoi ikääntyneen ihmisen fyysisen terveydentilan ja toimintakyvyn muutoksia turvallisuuden kannalta• kartoittaa moniammatillisessa yhteistyössä ikääntyneen ihmisen liikkumisen apuvälinetarpeita• hankkii tarvittaessa asiantuntija-apua arvioimaan ja valitsemaan apuvälineitä ikääntyneelle ihmiselle.

Ikääntyneen ihmisen turvallisen lääkehoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii lääkehoidon perustana olevien säädösten ja ohjeiden mukaisesti • toteuttaa ikääntyneen ihmisen lääkehoitoa omalla vastuualueellaan lääkehoitosuunnitelman mukaisesti • hyödyntää työssään ajantasalla olevaa tietoa ikääntymisen ja sairauksien vaikutuksesta lääkehoitoon, ikääntyneiden ihmisten käyttämistä lääkkeistä, niiden vaikutuksista sekä lääkkeiden turvallisesta yhteiskäytöstä • tarkkailee yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen lääkehoidon vaikutuksia • hyödyntää lääkkeettömiä menetelmiä hoitaessaan ikääntynyttä ihmistä • ohjaa omalla vastuualueellaan yksilöllisesti ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään lääkehoidon toteuttamisessa.

Opiskelija osaa ohjata ikääntynyttä terveellisen ravitsemuksen toteuttamisessa.

Ikääntyneen ihmisen terveelliseen ravitsemukseen ohjaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa työssään huomioon uusimmat ikääntyneiden ihmisten ravitsemussuositukset • ottaa työssään huomioon ikääntymismuutoksien vaikutukset ravitsemukseen • ehkäisee ikääntynyttä ihmistä välttämään terveyteen haitallisesti vaikuttavia ravitsemustekijöitä, jotka aiheuttavat esimerkiksi suun sairauksia • ohjaa ikääntynyttä ihmistä yksilöllisesti terveelliseen ravitsemukseen • arvioi ikääntyneen ihmisen ravitsemuksen tilaa yhdessä ravitsemuksen asiantuntijoiden kanssa ja tekee tarvittaessa ravintoanalyysin • ohjaa tarvittaessa yksilöllisesti ikääntynyttä ihmistä nestetasapainoon liittyvissä asioissa • ohjaa tarvittaessa ikääntynyttä ihmistä erityisruokavalioiden noudattamisessa • osallistuu omalla vastuualueellaan ikääntyneiden ihmisten ravitsemuksen toteuttamiseen ravitsemussuositusten mukaisesti.

Opiskelija osaa tukea ja ohjata ikääntynyttä ihmistä sosiaalisessa hyvinvoinnissa.

Ikääntyneen ihmisen toimijuuden tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa ikääntynyttä ihmistä käyttämään omia voimavarojaan aktiivisesti ja itsenäisesti • antaa tarvittaessa tietoa ikääntyneelle ihmiselle erilaisista harrastusmahdollisuuksista • ohjaa yksilöllisesti ikääntynyttä ihmistä hakeutumaan harrastuksiin • tukee ja kannustaa yksilöllisesti ikääntynyttä ihmistä esteettisiin elämyksiin ja kokemuksiin.

Ikääntyneen ihmisen yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen

Opiskelija

Hyväksytyt
suorituksen kriteerit

- kannustaa ikääntyntä ihmistä lujittamaan ihmissuhteitaan oman tarpeensa mukaan
- rohkaisee ikääntyntä ihmistä pitämään yhteyttä omaisiinsa ja läheisiinsä
- tukee yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen yhteisöön kuulumisen tunnetta ja samaistumista omiin yhteisöihinsä
- tukee ikääntyntä ihmistä ylläpitämään suhteitaan eri sukupolviin hänen tätä halutessaan
- ohjaa ja tukee tarvittaessa ikääntyntä ihmistä erilaisten tietoteknisten laitteiden käytössä
- ohjaa kannustavasti ikääntyntä ihmistä omaehtoiseen tiedonhakuun
- tukee ikääntyneen ihmisen aktiivisista kansalaisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia hänen tätä halutessaan.

Opiskelija osaa tukea ikääntyneen ihmisen elämänhallintaa ja mielenterveyttä.

Ikääntyneen ihmisen elämänhallinnan tukeminen

Opiskelija

Hyväksytyt
suorituksen kriteerit

- tukee ammatillisesti ikääntyneen ihmisen elämänhallintaa hänen yksilöllisten tarpeidensa ja kulttuuritaustansa mukaan
- kuuntelee empaattisesti ikääntyntä ihmistä
- tukee ikääntyntä ihmistä käymään läpi menneisyytään ja löytämään kokemuksilleen myönteisiä merkityssisältöjä.

Ikääntyneen ihmisen mielenterveyden tukeminen

Opiskelija

Hyväksytyt
suorituksen kriteerit

- tukee asiantuntevasti ikääntyneen ihmisen itsetuntoa, itsearvostusta ja hyväksytyksi tuleminen tunnetta
- tukee toiminnallaan ikääntyneen ihmisen mielenterveyden tasapainoa
- vahvistaa kannustavasti ikääntyneen ihmisen mielenterveyttä edistäviä tekijöitä
- tukee toiminnallaan ikääntyneen ihmisen selviytymis- ja elämänhallintakeinoja
- käyttää yksilöllisesti muistelua edistämään ikääntyneen ihmisen mielenterveyttä
- luo ammatillisesti ikääntyneelle ihmiselle elämänuskoa ja toivoa tulevaisuuteen
- kannustaa ikääntyntä ihmistä löytämään mielihyvää tuottavia asioita elämässään
- tukee ikääntyntä ihmistä ylläpitämään vuorovaikutustaitojaan ja sosiaalisia suhteita
- tukee ikääntyntä ihmistä luovuuteen ja itsensä toteuttamiseen
- tukee tarvittaessa ikääntyntä ihmistä selviytymään hänen elämäänsä liittyvissä kriisitilanteissa
- ehkäisee omalla vastuualueellaan ikääntyneiden ihmisten mielenterveyttä uhkaavia tilanteita
- ohjaa tarvittaessa ikääntyntä ihmistä mielenterveyspalveluiden piiriin.

Kriisissä olevan ikääntyneen ihmisen ja hänen omaistensa ja läheistensä tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tukee toiminnallaan kriisissä olevaa ikääntynyttä ihmistä • tukee toiminnallaan kriisissä olevan ikääntyneen ihmisen omaisia ja läheisiä • arvioi ammatillisesti ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä välittömän avun tarvetta • valitsee kriisitilanteissa tarkoituksenmukaisia kriisityön toimintatapoja ja interventiomuotoja • kohtaa ammatillisesti ikääntyvän ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä sekä työyhteisönsä jäsenet kriisitilanteissa • ottaa ammatillisesti työssään huomioon ikääntyneen ihmisen käyttäytymisen muutoksia surussa tai kriisin eri vaiheissa • ohjaa tarvittaessa ikääntyvän ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä kriisipalveluihin • kehittää osaltaan kriisitilanteiden hallintaa ja vastuukysymyksiä vanhustyössä.

Opiskelija osaa tukea ikääntynyttä ihmistä kognitiivisten toimintojen ylläpitämisessä.

Kognitiivisissa toiminnoissa tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • edistää ikääntyneen ihmisen älyllisiä ja muistitoimintoja • tukee kannustavasti ikääntynyttä ihmistä ongelmanratkaisutaitojen ylläpitämisessä • ohjaa asiantuntevasti ikääntynyttä ihmistä uusien asioiden oppimiseen • ohjaa tarvittaessa ikääntynyttä ihmistä tietoliikenne- ja kommunikaatiovälineiden käytössä • ohjaa yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen virikkeellistä ja aivoterveyttä aktivoivaa toimintaa • ohjaa suunnitelmallisesti työssään ikääntyneiden ihmisten virikkeellisiä ja toiminnallisia ryhmiä

Opiskelija osaa tukea ikääntyneen ihmisen henkistä toimintakykyä.

Ikääntyneen ihmisen henkisen toimintakyvyn tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • auttaa ikääntynyttä ihmistä toimimaan oman arvomaailmansa mukaisesti • ottaa hienotunteisesti huomioon ikääntyneen ihmisen elämäntapojensa ja siihen liittyvät valinnat sekä erilaiset kulttuuritaustat • keskustelee tarvittaessa ikääntyneen ihmisen kanssa hänen esille tuomistaan henkisistä ja hengellisistä kysymyksistä • ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen kulttuuritaustan tukiessaan hänen hengellistä elämäänsä • mahdollistaa ikääntyneelle ihmiselle hänen tarpeidensa mukaisesti hengellisen elämän palveluja.

Opiskelija osaa tukea ikääntyneen ihmisen sukupuolisuutta.

Ikääntyneen ihmisen sukupuolisuuden tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tukee yksilöllisesti ikääntynyttä ihmistä naisellisuuteen ja miehisyyteen liittyvissä asioissa• mahdollistaa tarvittaessa ikääntyneelle ihmiselle esteettisiä elämyksiä• ottaa huomioon yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen läheisyyden ja kosketuksen tarpeita sekä seksuaalisuuteen liittyviä tarpeita• keskustelee luottamuksellisesti ikääntyneen ihmisen kanssa hänen esille tuomista seksuaalisuuteen liittyvistä kysymyksistä• ohjaa ikääntyneen ihmisen hänen halutessaan asiantuntijapalvelujen piiriin.

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää omaa ammattitaitoaan ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukemisessa.

Oman ammattitaidon arvioiminen ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti ammatillista toimintaansa ikääntyneen ihmisen terveyden ja toimintakyvyn tukijana• edistää omalla toiminnallaan palvelujen laatua ja vaikuttavuutta• huolehtii aktiivisesti omasta työhyvinvoinnistaan• arvioi oman jaksamisensa rajat työnsä kehittämisessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla ikääntyneen ihmisen terveyttä ja toimintakykyä edistävässä hoitotilanteissa sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan toimintaympäristöissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Sairaana ikääntyneen ihmisen hoitaminen, 40 osp (300207)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tukea ikääntynyttä sairasta ihmistä
- toteuttaa sairaan ikääntyneen ihmisen hoitotyötä
- edistää hoitotyössä ikääntyneen sairaan ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia
- edistää sairaan ikääntyneen ihmisen turvallista lääkehoidoa
- hoitaa ikääntyneen ihmisen sairauksia
- tukea mielenterveysoireista ikääntynyttä ihmistä
- tukea päihteitä käyttävää ikääntynyttä ihmistä
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida ikääntyneen ihmisen saattohoitoa
- kehittää ja edistää toiminnallaan sairaan ikääntyneen ihmisen hoitoa
- arvioida ja kehittää ammattitaitoaan sairaan ikääntyneen ihmisen hoitotyössä.

Arviointi

Opiskelija osaa tukea ikääntyneitä sairasta ihmistä.

Sairaana ikääntyneen ihmisen tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tukee sairasta ikääntyneitä ihmistä selviytymään sairauden muuttamassa elämäntilanteessa• auttaa ammatillisesti sairasta ikääntyneitä ihmistä säilyttämään minäkuvansa ja itsekunnioituksensa• ottaa hoidon suunnittelussa huomioon sairaana ikääntyneen ihmisen selviytymistä edistäviä tekijöitä ja hänen voimavaroja• luo ammatillisesti turvallisen ja luottamuksellisen hoitosuhteen sairaana ikääntyneen ihmisen kanssa• luo toiminnallaan turvallisen hoitoympäristön• tukee kannustamalla ikääntyneen ihmisen osallisuutta omaa hoitoaan koskevaan päätöksentekoon• ottaa työssään huomioon sairaiden ikääntyneiden ihmisten yksilölliset tavat huolehtia itsestään ja ottaa vastuuta hoidostaan.

Opiskelija osaa toteuttaa sairaana ikääntyneen ihmisen hoitotyötä.

Sairaana ikääntyneen ihmisen hoidon suunnitteleminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii uusimpien Käypä hoito -suositusten mukaisesti omalla vastuualueellaan• ottaa huomioon hoitotyön suunnittelussa sairauden aiheuttamat sekä akuutit että pitkäaikaiset ongelmat• laatii suunnitelmallisesti hoitotyön tavoitteet yhdessä ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa tai läheisten kanssa• määrittelee hoitotyön auttamismenetelmät ikääntyneen ihmisen tarpeiden mukaisesti.

Sairaan ikääntyneen ihmisen hoidon toteuttaminen

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- työskentelee sitoutuneesti ikääntyneen ihmisen omahoitajana tai vastuuhoitajan omalla vastualueellaan
- toteuttaa ikääntyneen ihmisen hoitotyön suunnitelmaa osana hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaa
- toteuttaa ikääntyneen ihmisen hoitoa moniammatillisen työryhmän jäsenenä
- tekee yhteistyötä ikääntyneen ihmisen hoitoketjun eri asiantuntijoiden kanssa
- käyttää hoitotyön auttamismenetelmiä toteuttaessaan ikääntyneen ihmisen sairaanhoitoa
- työskentelee yhteistyössä ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä sekä hoitoketjun eri toimijoiden kanssa hoitoprosessin eri vaiheissa
- tekee tarvittaessa yksilöllisen kotiuttamissuunnitelman moniammatillisen työryhmän jäsenenä
- on tarvittaessa yhteydessä ikääntyneen ihmisen jatkohoitopaikkaan
- huolehtii tiedonkulusta jatkohoitopaikkaan sekä suullisesti että kirjallisesti.

Sairaan ikääntyneen ihmisen hoitotyön arvioiminen

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- arvioi tavoitteiden mukaisesti ikääntyneen ihmisen hoidon toteutumista
- päivittää hoitotyön suunnitelmaa ikääntyneen ihmisen tilassa tapahtuvien muutosten mukaisesti
- tiedottaa suullisesti ja kirjallisesti ikääntyneen ihmisen terveydentilassa tapahtuvista oleellisista muutoksista.

Opiskelija osaa edistää hoitotyössä ikääntyneen sairaan ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Sairaan ikääntyneen ihmisen ravitsemuksesta ja nestetasapainosta sekä suun terveydenhoidosta huolehtiminen

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- arvioi omalla vastualueellaan sairastuneen ikääntyneen ihmisen mahdollisia ravitsemustilan muutoksia
- tekee tarvittaessa ravintoanalyysin
- osallistuu ravitsemusasiantuntijan kanssa sairaan ikääntyneen ihmisen ravitsemuksen toteuttamiseen
- hoitaa ja ohjaa ikääntyneitä ihmisiä nestetasapainon ylläpitämisessä
- hoitaa ja ohjaa tarvittaessa ikääntyneitä ihmisiä ravitsemuksen erityistilanteissa
- hoitaa ja ohjaa yksilöllisesti ikääntyneitä ihmisiä suunhoitoon liittyvissä kysymyksissä
- ottaa huomioon aktiivisesti ikääntymisen, sairauksien ja lääkehoidon vaikutukset suun terveydentilaan.

Ikääntyneen ihmisen ihon hoito	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen hoidossa ikääntymisen, sairauksien ja lääkehoidon vaikutukset ihon terveydentilaan • ohjaa ikääntynyttä ihmistä ihonhoidossa ehkäisten ihomuutoksia ja ihon infektioita sekä muita ihosairauksia.

Sairaana ikääntyneen ihmisen levosta huolehtiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hoitaa ikääntynyttä ihmistä ottaen huomioon ikääntymisen, sairauksien ja lääkehoidon vaikutuksia nukkumiseen • huolehtii ikääntyneen ihmisen uni- ja valvetrymistä • arvioi ammatillisesti mahdollisen unen häiriöitä • ohjaa tarvittaessa ikääntynyttä ihmistä hyvään unihygieneiaan.

Sairastuneen ikääntyneen ihmisen eritystoiminnasta huolehtiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hoitaa ikääntynyttä ihmistä ottaen huomioon ikääntymisen, sairauksien ja lääkehoidon vaikutuksia eritystoimintaan • seuraa ja arvioi ikääntyneen ihmisen eritystoimintaa ja siinä mahdollisesti ilmeneviä eritystoiminnan häiriöitä • ohjaa tarvittaessa ikääntynyttä ihmistä erittämiseen liittyvissä erityiskysymyksissä, kuten infektiot, ummetus, avanteet ja suoliston tulehdussairaudet.

Opiskelija osaa edistää sairaana ikääntyneen ihmisen turvallista lääkehoitoa.

Lääkehoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii lääkehoidon perustana olevien säädösten ja ohjeiden mukaisesti • toimii omalla vastuualueellaan työyksikkönsä lääkehoitosuunnitelman mukaisesti • hyödyntää ammatillisesti lääkehoidon toteuttamisessa tietoa sairailta ikääntyneillä ihmisillä käytettävien lääkeaineiden tavallisimmista vaikutuksista, yhteisvaikutuksista ja haittavaikutuksista sekä ikääntymiseen liittyvistä lääkevaikutusten muutoksista.

Lääkehoidon vaikutusten seuraaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tarkkailee ikääntyneen ihmisen lääkehoidon vaikutuksia ja tiedottaa havainnoistaan työryhmässä • ohjaa omalla vastuualueellaan ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään lääkehoidon toteuttamisessa • kehittää lääkehoidon asianmukaista toteuttamista työryhmän jäsenenä.

Opiskelija osaa hoitaa ikääntyneen ihmisen sairauksia.

Sairastuneen ikääntyneen ihmisen suunnitelmallinen hoitaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee hoitotyössä käyttäen tietoa ikääntyneiden ihmisten tyypillisimpien sairauksien etiologiasta, riskitekijöistä ja oireista sekä sairauksien tutkimus- ja hoitomenetelmistä• hoitaa yksilöllisesti hoitotyön suunnitelman mukaisesti eri kansansairauksia, tyypillisimpiä sisätauteja ja syöpää sairastavia sekä kirurgisesti hoidettavia ikääntyneitä ihmisiä• ehkäisee toiminnallaan sairauden aiheuttamien komplikaatioiden, kuten keuhkokuumeen, syntymistä• ehkäisee toiminnallaan vuodelevon aiheuttamia komplikaatioita, kuten painehaavoja, verisuonitukoksia ja ummetusta.

Opiskelija osaa tukea mielenterveysoireista ikääntynyttä ihmistä.

Mielenterveysoireisen ikääntyneen ihmisen tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• auttaa aktiivisesti ikääntynyttä ihmistä löytämään mielenterveyttä ylläpitäviä ja edistäviä voimavaroja• käyttää työssään tietoa ikääntyneiden ihmisten tavallisimmista mielenterveyshäiriöistä ja psyykkisistä sairauksista• käyttää työssään tietoa mielenterveyteen liittyvien ongelmien tutkimuksista ja hoidosta• toteuttaa oman vastuualueensa rajoissa ikääntyneen mielenterveysoireisen ihmisen lääkehoitoa• ohjaa tarvittaessa ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään ikääntyneiden ihmisten mielenterveyspalveluiden käyttöön• ottaa toiminnassaan huomioon ikääntyneen ihmisen mielenterveyttä kuormittavia tekijöitä ja mielenterveysoireita• tukee ammatillisesti ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään kriisitilanteessa• vahvistaa mahdollisuuksiensa mukaan ikääntyneen ihmisen tukiverkoston• tukee ikääntyneen mielenterveysoireisen ihmisen kuntoutumista moniammatillisen työryhmän jäsenenä• käyttää kuntoutumisen tukemisessa erilaisia terapeuttisia menetelmiä, kuten muistelua, vertaisryhmiä, ryhmätoimintaa, liikuntaa sekä luovan toiminnan eri muotoja.

Opiskelija osaa tukea päihteitä käyttävää ikääntyneitä ihmistä.

Päihteitä käyttävän ikääntyneen ihmisen tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">havainnoi ammatillisesti ikääntyneiden ihmisten päihteiden riskikulutusta, päihteiden käyttöön liittyviä ongelmia ja päihderiippuvuuttaottaa työssään huomioon alkoholin, huumeiden ja lääkkeiden sekakäyttöön liittyvät terveysriskitottaa tarvittaessa päihteiden käytön puheeksiarvioi ammatillisesti päihteitä käyttävän ikääntyneen ihmisen tuen ja avun tarvettaohjaa tarvittaessa ikääntyviä ihmisiä, heidän omaisiaan ja läheisiään päihdepalvelujen käyttöön.

Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida ikääntyneen ihmisen saattohoitoa.

Ikääntyneen ihmisen saattohoidon suunnitteleminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">ottaa huomioon kuolevan ihmisen hoitoa ohjaavan arvoperustan suunnittellessaan ikääntyneen ihmisen saattohoitoasuunnittelee ja toteuttaa ikääntyneen ihmisen saattohoitoa työryhmän jäsenenähoitaa ikääntynyttä ihmistä saattohoitopäätöksen mukaisesti.

Ikääntyneen ihmisen saattohoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">toimii ikääntyneen ihmisen mahdollisesti aiemmin tekemän hoitotahdon sekä hänen vakaumuksensa mukaisestitukee ammatillisesti ikääntyneen ihmisen turvallisuuden tunnetta kuoleman lähestyessätoteuttaa ikääntyneen ihmisen saattohoitoa huolehtimalla hyvästä perushoidostahuolehtii sekä lääkkeellisestä että lääkkeettömästä kivun hoidosta omalla vastualueellaantukee ja ohjaa ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään heidän surutyössääntoimii työyhteisön ohjeiden mukaisesti vainajan hoitamisessaohjaa ja tukee yksilöllisesti vainajan omaisia ja läheisiä kuolemaan liittyvien asioiden järjestämisessäosallistuu työyhteisössä ikääntyneen ihmisen kuoleman ja sen aiheuttamien tunteiden käsittelyyn.

Saattohoidon kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">kehittää omalla vastualueellaan ikääntyneen ihmisen saattohoitoa työyhteisössäänpäivittää tarvittaessa työyhteisönsä saattohoidon kirjalliset ohjeet.

Opiskelija osaa kehittää ja edistää toiminnallaan sairaan ikääntyneen ihmisen hoitoa.

Ikääntyneen ihmisen hoidon kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kehittää ja edistää rakentavasti työyhteisössään sairaan ikääntyneen ihmisen laadukasta hoitoa• hyödyntää asiakaspalautetta arvioidessaan hoitotyön laatua.

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää ammattitaitoaan sairaan ikääntyneen ihmisen hoitotyössä.

Oman ammattitaidon arvioiminen ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti omaa toimintaansa sairaiden ikääntyneiden ihmisten hoitotyössä• hakee ajankohtaista tietoa hyvistä hoitokäytännöistä kehittäen omaa osaamistaan sairaan ikääntyneen ihmisen hoidossa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tukemalla sairaita ikääntyneitä ihmisiä ja toteuttamalla sairaiden ikääntyneiden ihmisten hoitotyötä sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan toimintaympäristöissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukeminen, 40 osp (300208)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia muistioireisiä ikääntyneitä ihmisiä koskevien ohjelmia, suosituksia ja toimintalinjauksia noudattaen
- toimia muistiasiantuntijana vanhustyön toimintaympäristöissä
- tukea muistioireisen ikääntyneen ihmisen vuorovaikutusta
- tukea muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakykyä
- kehittää muistioireisten ikääntyneiden ihmisten palveluja
- arvioida ja kehittää ammattitaitoaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukemisessa.

Arviointi

Opiskelija osaa toimia muistioireisia ikääntyneitä ihmisiä koskevien ohjelmia, suosituksia ja toimintalinjauksia noudattaen.

Suositusten ja eettisten periaatteiden mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii työssään kansainvälisten muistisairaiden oikeuksien mukaisesti• toteuttaa omalla vastuualueellaan muistisairauksien ehkäisemistä, hoitoa ja kuntoutusta voimassa olevien ohjelmien ja suositusten mukaisesti• toimii muistioireisen ikääntyneen ihmisen paikallisen hoito-ohjelman mukaisesti• edistää aktiivisesti myönteistä asennoitumista aivoterveysteen, muistisairauksien hoitoon ja kuntoutukseen• seuraa aktiivisesti muistisairauksien valtakunnallisten suositusten ja ohjelmien kehittymistä.

Opiskelija osaa toimia muistiasiantuntijana vanhustyön toimintaympäristöissä.

Muistioireita ja muistisairauksia koskevan tiedon hyödyntäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii uusimman Käypä hoito -suosituksen mukaisesti omalla vastuualueellaan• hyödyntää työssään uusinta tietoa muistisairauksista sekä muistioireita aiheuttavista sairauksista• työskentelee yhdessä eri muistiasiantuntijoiden kanssa hyödyntäen työssään heidän erityisosaamistaan• jakaa muistioireisen ikääntyneen ihmisen hoitamiseen liittyvää osaamistaan muille työyhteisössään• ohjaa työyhteisön jäseniä toimimaan muistisairauksien uusimman tiedon mukaisesti.

Toiminnan koordinoiminen ja ohjaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• edistää ammatillisesti ikääntyneiden ihmisten aivoterveyttä• antaa tarvittaessa omalla vastuualueellaan muistioireiselle ikääntyneelle ihmiselle sekä hänen omaisilleen ja läheisilleen tietoa muistisairauksista ja niiden hoidosta• ohjaa muistioireisen ikääntyneen ihmisen omaisia ja läheisiä heidän omaa jaksamistaan tukeviin palveluihin• ohjaa tarvittaessa ikääntynyttä ihmistä kotona asumista tukeviin palveluihin• edistää toiminnallaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakykyä.

Moniammatillisessa yhteistyössä toimiminen

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• turvaa moniammatillisessa yhteistyössä muistioireisen ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä yhdenvertaisuuden ja itsemääräämisoikeuden toteutumisen• huolehtii hoitoketjun katkeamattomuudesta suunnitellessaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen hoitoa• osallistuu aktiivisesti muistioireisen ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä sekä vanhustyön esimiehen ja muiden vanhustyön työntekijöiden kanssa hoito- ja palvelusuunnitelman laatimiseen• työskentelee moniammatillisessa yhteistyössä omaa ammattitaitoaan kehittäen.

Opiskelija osaa tukea muistioireisen ikääntyneen ihmisen vuorovaikutusta.

Muistioireisen ikääntyneen ihmisen vuorovaikutuksen tukeminen

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• luo turvallisen elämänhallinnan tunnetta tukevan vuorovaikutussuhteen muistioireisen ikääntyneen ihmisen kanssa• toimii tilanneherkästi ja joustavasti vuorovaikutustilanteissa muistioireisen ikääntyneen ihmisen kanssa• huolehtii ammatillisesti muistioireisen ikääntyneen ihmisen asemasta, oikeuksista ja edunvalvonnasta.

Opiskelija osaa tukea muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakykyä.

Muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakyvyn tukeminen

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tukee toiminnallaan muistioireisen ihmisen itsemääräämistä ja toimintakykyä• tukee toiminnallaan muistioireisen ihmisen itsemääräämistä ja toimintakykyä• työskentelee vastuullisesti muistioireisen ikääntyneen ihmisen kanssa tukien hänen päivittäistä selviytymistään• huolehtii muistioireisen ikääntyneen ihmisen turvallisesta lähiympäristöstä• käyttää omalla vastualueellaan käytössä olevia yleisimpiä muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakykytestejä• soveltaa tarkoituksenmukaisesti yksilö- ja ryhmänohjaustaitoja muistioireisen hoidossa• käyttää muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakyvyn ja kuntoutumisen tukemisessa erilaisia terapeuttisia menetelmiä, kuten muistelua ja luovan toiminnan eri muotoja• järjestää suunnitelmallisesti virikkeellistä ryhmätoimintaa• tekee tarvittaessa yhteistyötä omaisten ja muistioireisen ihmisen lähipiirin kanssa• toimii oman vastualueensa muistiasiantuntijana• verkostoituu alan muiden asiantuntijoiden kanssa ja kehittää omaa osaamistaan• hyödyntää mahdollisuuksien mukaan tietoteknisiä laitteita muistioireisen ikääntyneen ihmisen toimintakyvyn ylläpitämisessä ja vahvistamisessa.

Muistioireisen ikääntyneen ihmisen lääkehoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa ammatillisesti muistioireisen ikääntyneen ihmisen lääkehoitoa omalla vastuualueellaan lääkehoitosuunnitelman mukaisesti • toteuttaa yksilöllisesti käytösoireisen ikääntyneen ihmisen lääkehoitoa • toteuttaa yksilöllisesti muistioireisen ikääntyneen ihmisen kivunhoitoa • hyödyntää lääkkeettömiä menetelmiä hoitaessaan muistioireista ikääntynyttä ihmistä.

Muistioireisen ikääntyneen ihmisen saattohoidon suunnitteleminen, toteuttaminen ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon kuolevan ihmisen hoitoa ohjaavan arvoperustan suunnitelmassaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen saattohoitoa • suunnittelee ja toteuttaa ikääntyneen ihmisen saattohoitoa työryhmän jäsenenä • toimii mahdollisesti aiemmin tehdyn muistioireisen ikääntyneen ihmisen hoitotahdon ja hänen vakaumuksensa mukaisesti • toteuttaa muistioireisen ikääntyneen ihmisen saattohoitoa huolehtimalla hyvästä perushoidosta • huolehtii sekä lääkkeellisestä että lääkkeettömästä kivun hoidosta omalla vastuualueellaan • tukee ammatillisesti muistioireisen ikääntyneen ihmisen turvallisuuden tunnetta kuoleman lähestyessä • tukee ja ohjaa muistioireista ikääntynyttä ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään heidän surutyössään • toteuttaa työyhteisön ohjeiden mukaisesti vainajan hoitamisen • ohjaa ja tukee yksilöllisesti vainajan omaisia ja läheisiä kuolemaan liittyvien asioiden järjestämisessä • osallistuu työyhteisössä ikääntyneen ihmisen kuoleman ja sen aiheuttamien tunteiden käsittelyyn • kehittää omalla vastuualueellaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen saattohoitoa työyhteisössään • päivittää tarvittaessa työyhteisönsä saattohoidon kirjalliset ohjeet.

Opiskelija osaa kehittää muistioireisten ikääntyneiden ihmisten palveluja.

Muistioireisten ikääntyneiden ihmisten palveluiden laadun kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kehittää muistioireisten ikääntyneiden ihmisten palveluja yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa• osallistuu omalla vastuualueellaan muistioireisten ikääntyneiden ihmisten palvelujen kehittämiseen• osallistuu työyksikkönsä strategiatyöhön toiminnan laadun ja kehittämisen varmistajana• hyödyntää työssään kansallisia laadun parantamisen tietojärjestelmiä• hyödyntää työssään sovittuja palautejärjestelmiä, kuten asiakaspalautteet, vertaisarvioinnit ja itsearviointi• osallistuu omalla vastuualueellaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä kanssa hoidon suunnitteluun ja kehittämiseen• arvioi muistioireisten ikääntyneiden ihmisten hoidon laadun kehittämistarpeita alueellisten ja valtakunnallisten suositusten ja ohjelmien mukaisesti.

Muistityön kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii laatuajattelun periaatteiden mukaisesti muistityössä• toimii työssään valittujen muistityön strategioiden mukaisesti• toimii valtakunnallisten ja alueellisten muistityön kehittämislinjausten mukaisesti• käyttää tavallisimpia laadun kehittämisen menetelmiä omassa työssään• tekee omassa työyhteisössään ehdotuksia muistioireisten ikääntyneiden ihmisten hoidon kehittämiseksi• hyödyntää muistipotilaan hoitoketjussa olevien asiantuntijoiden tietotaitoa muistioireisen ikääntyneen ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä tukemiseksi.

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää ammattitaitoaan muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukemisessa.

Oman ammattitaidon arvioiminen ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti omaa toimintaansa muistioireisen ikääntyneen ihmisen tukemisessa• suhtautuu rakentavasti saamaansa palautteeseen• laatii oman ammattitaitonsa kehittämissuunnitelman eettisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti• hyödyntää soveltaen työssään uusinta tietoa muistioireisen ikääntyneen ihmisen tarkoituksenmukaisista hoitokäytännöistä• hyödyntää rakentavasti kehityskeskustelua oman työnsä kehittämisen välineenä• hakee tarvittaessa tukea työhyvinvointinsa edistämiseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla muistiasiantuntijana vanhustyön toimintaympäristöissä sekä tukemalla muistioireisen ikääntyneen

ihmisen vuorovaikutusta ja toimintakykyä hoitotilanteissa sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan toimintaympäristöissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Yrittäjänä toimiminen vanhustyössä, 40 osp (300209)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia yrittäjänä vanhustyössä.

Arviointi

Opiskelija osaa toimia yrittäjänä vanhustyössä.

Omien yrittäjävalmiuksien arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tarkastelee ja kuvaa realistisesti ja kriittisesti omat ominaisuutensa ja elämäntilanteensa vanhustyössä yrittäjänä toimimisen kannalta • arvioi realistisesti yrittäjänä toimimiseen liittyvät henkilökohtaiset hyödyt ja riskit • arvioi oman ammatillisen osaamisensa vanhustyön yrittäjänä toimimisessa asiantuntijoiden näkemyksiä hyödyntäen • arvioi osaamistaan suhteessa vanhustyön toimialan kilpailutilanteeseen ja sidosryhmiin • hyödyntää vanhustyön yrittäjänä toimimisessa mahdollisuuksien mukaan eri aloilta saatavia yhteyksiä ja yhteistyöverkostoja • arvioi asiantuntijoiden näkemysten avulla verkoston hyödyntämismahdollisuudet ja riskit oman yritystoiminnan kannalta.

Liikeidean täsmentäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kartoittaa vanhuspalveluiden nykytilan ja lähitulevaisuuden muutokset • kartoittaa realistisesti vanhuspalveluiden mahdollisten asiakkaiden ja toimeksiantajien tarpeet tällä hetkellä ja lähitulevaisuudessa • valitsee perustellusti vanhuspalveluita käyttävät asiakasryhmät ja niiden tarvitsemat palvelumuodot • määrittelee yritystoimintansa tarvitsemat fyysiset, taloudelliset ja henkiset resurssit asettaen ne tärkeysjärjestykseen • selvittää itselleen vanhustyön palveluiden tämänhetkiset markkinat sekä vallitsevan kilpailutilanteen ja tärkeimmät kilpailijat • valitsee perustellusti kohderyhmät omille palveluilleen • kartoittaa realistisesti mahdolliset asiakkaat ja heidän tarpeensa tällä hetkellä ja lähitulevaisuudessa • määrittää perustellen yrityksen tämänhetkiset ja lähitulevaisuuden palvelut valitsemilleen kohderyhmille • täsmentää oman liikeideansa realistisesti.

Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa eettisesti kestävästä yrittäjyydestä ja vanhustyön periaatteita toimintansa suunnittelussa • ottaa huomioon lainsäädännön asettamat vaatimukset omalle yritystoiminnalleen vanhustyössä • selvittää lakisääteiset yritystoiminnan aloittamiseen liittyvät viranomaisilmoitukset • vertailee mahdollisia eri yritysmuotoja riskeineen, vastuineen ja velvoitteineen • laatii täsmennetyn liikeidean omalle yritystoiminnalleen tekemiensä arvioiden ja valintojen mukaisesti • valitsee perustellen laatimansa liikeidean kannalta sopivimman liiketoimintamalli • kuvaa valitsemansa vanhustyön asiakasryhmät • valitsee tarkoituksenmukaisimmat markkinointikanavat • tuotteistaa vanhuspalvelut suhteessa valitsemiinsa asiakasryhmiin ja markkinointikanaviin • laatii yritykselleen realistisen rahoitussuunnitelman • laatii liiketoiminnalleen realistisen tulosbudjetin • kuvaa yksityiskohtaisesti yrityksen taloushallinnon järjestämisen • laatii tekemiensä ratkaisujen perusteella toteuttamiskelpoisen kirjallisen liiketoimintasuunnitelman • arvioi liiketoimintasuunnitelmansa toteuttamismahdollisuuksia.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla yhdessä eri alojen asiantuntijoiden kanssa yritykselleen liikeidean ja liiketoimintasuunnitelman. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Kuolevan ihmisen hoitaminen, 40 osp (300210)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- noudattaa kuolevan ihmisen hoitamiseen liittyviä säädöksiä ja suosituksia
- toimia kuolevan ihmisen hoitamisessa asiantuntijana
- tukea ja ohjata kuolevan ihmisen omaisia ja läheisiä
- toteuttaa kuolevan ihmisen hoitoa muiden asiantuntijoiden kanssa
- arvioida ja kehittää työtään kuolevan ihmisen hoitamisessa.

Arviointi

Opiskelija osaa noudattaa kuolevan ihmisen hoitamiseen liittyviä säädöksiä ja suosituksia.

Säädösten mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii kuolevan ihmisen hoitoa koskevien ajantasaisten ja keskeisten säädösten mukaisesti• toimii työssään johdonmukaisesti määräysten ja toimintaa ohjaavien säädösten mukaisesti• työskentelee ammatillisesti omalla vastuualueellaan työturvallisuussäädösten ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti• seuraa aktiivisesti alan säädösmuutoksia ja toimii niiden mukaisesti.

Suositusten mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa työssään huomioon saattohoitoon liittyvät kansalliset ja kansainväliset suositukset ja julistukset• työskentelee saattohoitosuositusten mukaisesti omalla vastuualueellaan• toimii uusimman Käypä hoito -suosituksen mukaisesti omalla vastuualueellaan• toimii työyhteisössään saattohoitosuunnitelman mukaisesti omalla vastuualueellaan• toimii työyhteisössään potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti omalla vastuualueellaan• toimii työyhteisössään lääkehoitosuunnitelman mukaisesti omalla vastuualueellaan.

Eettisten periaatteiden mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii sosiaali- ja terveysalan ammattieettisten periaatteiden mukaisesti• toimii oman työyhteisönsä saattohoidon periaatteiden mukaisesti• noudattaa kestävä kehityksen periaatteita kuolevan ihmisen hoidossa.

Opiskelija osaa toimia kuolevan ihmisen hoitamisessa asiantuntijana.

Keskeisten käsitteiden käyttäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää tarkoituksenmukaisesti kuolevan ihmisen hoidossa vakiintuneita käsitteitä, kuten palliatiivinen hoito ja saattohoito• perustelee asianmukaisesti käsitteen hoitotahto ja sen käytön erilaisissa elämäntilanteissa• toimii työssään asiantuntevasti erottaen käsitteiden elvytyskielto (DNR), luonnollisen kuoleman salliminen (AND) ja loppuun asti hoitaminen (EoLC) suhteessa palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon• selvittää tarvittaessa kuolevalle ihmiselle sekä hänen omaisilleen ja läheisilleen käsitteet palliatiivinen sedaatio ja eutanasia.

Kuolevan ihmisen kohtaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• osoittaa empaattisesti kuolevan ihmisen kohtaamisessa arvostusta, aitoutta ja ymmärtämystä• rohkaisee kuolevaa ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään ilmaisemaan erilaisia tunteita• keskustelee arvostavasti kuolevan ihmisen kanssa hänen elämästään ja lähestyvistä kuolemasta• kuuntelee ja kuulee kuolevan ihmisen elämän tarinaa ja hiljaisuutta• rohkaisee luottamuksellisesti kuolevaa ihmistä pohtimaan eksistentiaalisia, henkisiä, hengellisiä, uskonnollisia ja elämän tarkoituksellisuuden kysymyksiä• hyödyntää tarvittaessa eri kirkkojen, uskonnollisten yhteisöjen ja uskontokuntien työntekijöiden apua hengellisiin tarpeisiin vastaamisessa• tukee asianmukaisesti kuolevan ihmisen sosiaalisia ja kulttuurisia tarpeita• rohkaisee empaattisesti kuolevaa ihmistä ilmaisemaan läheisyyden, esteettisyyden, seksuaalisuuden ja kosketuksen tarpeitaan• käyttää ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa hyväksi läsnäoloa, rohkaisua, iloa ja huumoria• tukee ammatillisesti kuolevaa ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään surun eri vaiheissa heidän tarpeittensa mukaan• kannustaa ammatillisesti kuolevaa ihmistä löytämään omassa elämässään toivoa antavia asioita• käyttää luovasti tarvittaessa korvaavia kommunikaatiomenetelmiä• käyttää tarvittaessa musiikkia, kuvaa, tarinoita, kirjallisuutta sekä muita luovia ja kulttuurisia työvälineitä kuolevan ihmisen sekä hänen omaisten ja läheisten hyvinvoinnin edistämisessä.

Kuolevan ihmisen kokonaishoidon suunnitteluun osallistuminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii ammatillisesti kuolevan ihmisen itsemääräämisoikeuden toteutumista kokonaishoidon suunnittelussa • tuottaa omalla vastuualueellaan tietoa lääkärille saattohoitopäätöstä varten • kiinnittää monipuolisesti huomiota eri-ikäisten ja erilaisten potilasryhmien saattohoidon erityistarpeisiin • ottaa huomioon yksilöllisesti hoitoympäristöjen erityispiirteet kokonaishoidon suunnittelussa • toteuttaa luovasti perhekeskeistä työtettä suunnittelun eri vaiheissa • hyödyntää moniammatillisen työryhmän osaamista hoidon suunnittelussa • tekee tarvittaessa yhteistyötä kuolevan ihmisen hoitoon osallistuvien omaisten ja läheisten sekä muiden ei-ammattilisten toimijoiden kanssa • ottaa kunnioittaen huomioon eri kulttuurien tapoja toimia kuolinprosessin aikana • tukee asiantuntevasti kuolevan ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä osallisuutta saattohoitoneuvottelussa • turvaa kuolevalle ihmiselle sekä hänen omaisilleen ja läheisilleen ammatillisen hoitotyötä sekä palvelujärjestelmää koskevan tiedonsaannin • ohjaa pyydettyä kuolevaa ihmistä sekä hänen omaisiaan ja läheisiään hoitotahdon tekemisessä • tekee yhteistyötä mahdollisen edunvalvojan kanssa varmistaen kuolevan ihmisen tahdon ja etujen toteutumisen.

Kuolemaa lähestyvän ihmisen hoitotyön suunnitleminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvostaa kunnioittaen kuolemaa lähestyvän ihmisen elämän ainutkertaisuutta, kuulluksi tulemistä ja kuolemaan valmistautumista • osallistuu omalla vastuualueellaan kuolemaa lähestyvän ihmisen hoitotyön suunnitteluun hyödyntäen hänen tai hänen omaistensa ja läheistensä kertomaa elämänhistoriaa • hallitsee suullisen ja kirjallisen viestinnän toimintatavat omassa työyhteisössä sovitulla tavalla • käyttää asianmukaisesti sähköistä potilastietojärjestelmää työssään.

Kuolevan ihmisen hoitotyön toteuttaminen ja arvioiminen

Opiskelija

Hyväksytyt
suorituksen kriteerit

- hoitaa kuolemaa lähestyvää ihmistä ottaen huomioon hänen perussairauksien hoidon erityispiirteitä
- toteuttaa ammatillisesti erilaisten etenevien ja kuolemaan johtavien sairauksien erityispiirteisiin liittyvää muuta oireenmukaista ja kokonaisvaltaista hoitoa
- hoitaa yksilöllisesti kuolemaan johtavaa sairautta sairastavaa ihmistä
- toteuttaa kuolevan ihmisen hoitamisessa korostetusti hyvää asentohoitoa, ihon hoitoa ja suun hoitoa
- huolehtii kuolevan ihmisen juomisesta ja syömisestä hänen oman tahtonsa mukaan
- huolehtii asianmukaisesti kuolevan ihmisen eritystoiminnasta
- toteuttaa omalla vastuualueellaan kokonaisvaltaista kivunhoitoa
- toteuttaa omalla vastuualueellaan muuta oireenmukaista lääkehoitoa
- toteuttaa omalla vastuualueellaan lääkkeetöntä oireenmukaista hoitoa moniammatillisen työryhmän jäsenenä
- toteuttaa luovasti perhelähtöistä kuolevan ihmisen hoitotyötä
- kirjaa asianmukaisesti kuolevan ihmisen vointia
- tekee perustellen kehittämissuhteita tarvittavista hoitotyön toimenpiteistä omalla vastuualueellaan
- arvioi kuolevan ihmisen hoidon toteutumista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Hoitotyön toteuttaminen ja arvioiminen kuolinprosessissa

Opiskelija

Hyväksytyt
suorituksen kriteerit

- havainnoi luotettavasti kuoleman lähestymisen merkkejä ja kuolevan ihmisen yksilöllisiä tarpeita
- tiedottaa aktiivisesti lähestyvän kuoleman merkeistä ja kuolevan ihmisen yksilöllisistä tarpeista työyhteisön jäsenille
- huolehtii osaltaan lähestyvän kuoleman ilmoittamisesta sovitusti kuolevan ihmisen omaisille ja läheisille
- hoitaa kokonaisvaltaisesti kuolevan ihmisen kipua kuolinprosessissa
- hoitaa kokonaisvaltaisesti kuolevan ihmisen muita oireita
- arvioi ja muuttaa perustellusti hoitotyön toteuttamista koko kuolinprosessin ajan.

Vainajan hoitotyön toteuttaminen ja arvioiminen

Opiskelija

Hyväksytyt
suorituksen kriteerit

- tunnistaa luotettavasti kuoleman merkit
- toimii kuoleman tapahtuessa kyseisen hoitoympäristön ohjeistuksen ja käytäntöjen mukaisesti
- toteuttaa ammatillisesti vainajan eläessään ilmaisemaa hoitotahtoa
- tiedottaa kuolemasta sovitusti vainajan omaisille ja läheisille
- kuvaa kuolinhetken tapahtumat asiallisesti vainajan asiakirjoihin
- noudattaa vainajaa hoitaessaan hänen ja hänen perheensä kulttuurisia tapoja ja käytäntöjä
- toimii vainajan hoitamisessa ja siirtämisessä kyseisen hoitoympäristön ohjeistuksen, käytäntöjen ja vainajan kulttuurisen sururituaalin mukaisesti
- arvioi työyhteisön kanssa vainajan hoitotyön toteutumista.

Opiskelija osaa tukea ja ohjata kuolevan ihmisen omaisia ja läheisiä.

Omaisten ja läheisten kohtaaminen ja tukeminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa ammatillisesti ja empaattisesti kuolevan ihmisen omaiset ja läheiset• arvostaa omaisen ja läheisen mahdollisen omaishoitajuuden asiantuntemusta kuolevan ihmisen kokonahoidossa• tukee ammatillisesti eri-ikäisten omaisten ja läheisten tarpeita ja tunteita heidän luopumisprosessissaan• ottaa huomioon yksilöllisesti omaisten ja läheisten surun vaiheet• mahdollistaa omaisille ja läheisille heidän halutessaan osallistumisen perushoidon toteuttamiseen• selvittää moniammatillisesti omaisten ja läheisten kanssa heidän tarvitsemansa tuki- ja palvelumuodot• vahvistaa asiantuntevasti kuolevan ihmisen sekä hänen omaistensa ja läheistensä luottamusta erilaissa ympäristöissä selviytymiseen• rohkaisee kuolevan ihmisen omaisia ja läheisiä löytämään toivoa antavia asioita• arvioi jatkuvasti omaisten ja läheisten voimavaroja kuolevan ihmisen hoitoprosessissa.

Omaisten ja läheisten ohjaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ohjaa ammatillisesti kuolevan ihmisen omaisia ja läheisiä kokonahoidon toteuttamisessa ja sen muutoksissa• ohjaa kannustavasti omaisia ja läheisiä käsittelemään omaa suruaan ja hakemaan tarvittaessa apua• ohjaa rohkaisten eri-ikäisiä omaisia ja läheisiä löytämään ikäpolvea ja kulttuurisia arvoja kunnioittavia tukimuotoja hoidon aikana ja kuoleman jälkeen• ohjaa asiantuntevasti omaisia ja läheisiä toimimaan kuolemaan liittyvien käytännön asioiden hoidossa• ohjaa kannustavasti omaisia ja läheisiä osallistumaan alueellaan toimiviin kriisi- ja sururyhmiin• arvioi työyhteisön käytäntöjen mukaisesti omaisten ja läheisten ohjaamisen onnistumista.

Opiskelija osaa toteuttaa kuolevan ihmisen hoitoa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Erilaisissa hoitoympäristöissä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa huomioon kuolevan ihmisen erilaiset elämisen tarpeet valituissa hoitoympäristöissä, kuten koti, palveluasuminen ja laitos• huolehtii ammatillisesti kuolevan ihmisen lähiympäristön turvallisuudesta, toimivuudesta ja esteettisyydestä• ottaa huomioon ohjeiden mukaisesti omassa toiminnassaan ergonomisen työskentelyn ja työturvallisuuden vaatimukset• toimii omalla vastuualueellaan moniammatillisessa yhteistyössä kuolevan ihmisen hoitamisen tavoitteiden mukaisesti• hyödyntää toiminnassaan työympäristönsä erilaisten toimijoiden, kuten luovien alojen terapeuttien, vapaaehtoistyöntekijöiden ja seurakuntatyöntekijöiden osaamista• toimii omalla vastuualueellaan kuolevan ihmisen hoito- ja palveluketjussa• hyödyntää toiminnassaan paikkakunnan saattohoitoon keskittyneiden organisaatioiden osaamista ja palveluja.

Kuolevan ihmisen omana hoitajana toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa perustellen omahoitajuuden tai vastuuhoidajuuden• tunnistaa ammatillisesti hoidon jatkuvuuden merkityksen kuolevan ihmisen hoidossa• työskentelee luotettavasti omahoitajana tai vastuuhoidajana tutkinnon suorittajana• edistää omalta osaltaan hoitosuhdeperustaista toimintamallia työyhteisössään• työskentelee kuolevan ihmisen kanssa hoitotyön prosessin mukaisesti• tiedottaa, viestii ja dokumentoi kuolevan ihmisen voinnissa tapahtuvista muutoksista työyhteisössä sovitulla tavalla• arvioi ammatillisesti toimintaansa hoitosuhdeperustaisessa toimintamallissa.

Työyhteisön jäsenenä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii työyhteisön jäsenenä toteuttaen tiimityön periaatteita• jakaa vastuullisesti omaa osaamistaan kuolevan ihmisen hoitamisessa työyhteisönsä jäsenille• hyödyntää ammatillisesti työyhteisönsä asiantuntijuutta hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa• ohjaa työyhteisön jäsenten toimintaa saattohoidon periaatteiden mukaisesti• toimii työyhteisössä ottaen huomioon saattohoidon kuormitustekijät ja niiden merkityksen työssä• ottaa huomioon ammatillisesti työyhteisössä ilmeneviä ja esiintyviä tunteita.

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää työtään kuolevan ihmisen hoitamisessa.

Oman työhyvinvoinnin edistäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käsittelee ammatillisesti omia tunnereaktioitaan kuolevan ihmisen hoitamisessa• arvioi työn kuormitustekijöitä suhteessa omaan työhyvinvointiinsa• hyödyntää tavoitteellisesti työssään vertaistukea• arvioi realistisesti omia vahvuuksiaan ja soveltuvuuttaan kuolevan ihmisen hoitamiseen.

Oman työn kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• soveltaa perustellen kuolevan ihmisen hoitamista koskevaa ajankohtaista tutkimustietoa omassa työssään ja työyhteisössään• seuraa aktiivisesti ajankohtaista yhteiskunnallista keskustelua kuolevan ihmisen hoitamisesta• hyödyntää perustellen oman työnsä kehittämisessä moniammatillista osaamista• erottaa selkeästi ammattimaisen ja vapaaehtoisen työn roolit kuolevan ihmisen hoitamisessa• esittää perustellen havaitsemiaan kehittämistarpeita kuolevan ihmisen hoitamisessa• kehittää suunnitelmallisesti omaa toimintaansa saamansa palautteen perusteella.

Oman työn arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi ammatillisesti osaamistaan kuolevan ihmisen hoitajana aloittelijasta asiantuntijaksi• arvioi kulttuurilähtöisesti omia asenteitaan kohdata kuolemaa sen eri vaiheissa• arvioi rakentavasti toimintaansa työyhteisönsä jäsenenä• hyödyntää esimiehensä asiantuntijuutta pyytämällä palautetta omasta toiminnastaan• hyödyntää esimiehensä asiantuntijuutta pyytämällä palautetta omasta toiminnastaan

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kuolevan ihmisen hoitotilanteissa sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan toimintaympäristössä työyhteisön moniammatillisen työryhmän jäsenenä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.